

countering violent extremism

Посета на Транзитниот центар и камп за Бегалци Винојуг во Гевгелија
30ти Март 2017

На крајот на месец март, како дел од нашиот CVE проект, тимот на ЗИП Институт имаше исклучителна можност да го посети Транзитниот центар и камп за бегалци Винојуг во близина на Гевгелија. За време на нашата посета, освен што имавме можност да се радвжиме низ кампот и да ги видиме сместувачките капацитети, кујните, хигиенските услови и условите за живот и работа, имавме можност и одблиску да се запознаеме со 14те бегалци што во моментот престојуваат во Винојуг. Исто така, поразговаравме и со луѓето кои несебично помагаат и работат во Центарот.

Транзитниот центар наликува на град во град. Навидум изолирано парче земја, заградено со висока ограда со бодликава жица. Иако бегалската, односно мигрантската криза во Република Македонија беше окарактеризирана како бурна, нашиот тим наиде на сосема различна ситуација при посетата на Транзитниот центар и камп за бегалци Винојуг. Во моментот, тука живеат само 14 бегалци. На влезот на Центарот се регистриравме на контролниот пункт на Министерството за Внатрешни Работи, каде што ги приложивме дозволите за посета од Центарот за Управување со Кризи и дозволата за фотографирање од самото Министерство.

Минувајќи низ Центарот, стигнавме до канцеларијата, односно контејнерот на Црвен Крст. Така и всушност се запознавме со Слободан Митровиќ, тим лидерот на Црвениот Крст во Винојуг, со кој што имавме шанса да поразговараме повеќе за неговата работа, за предизвиците со кои што волонтерите секојдневно се соочуваат, како и за медиумски најопфатените теми и аспекти на бегалската криза. Но повеќе за ова, можете да прочитате наредната недела (наскоро, очекувајте многу интересно интервју!).

Заедно со Слободан, прошетавме низ Центарот и се запознавме и со другите волонтери, како и со некои од луѓето што транзитираат, односно живеат тука. Бројот на волонтери и персонал во Винојуг е намален. Многу од бегалците, односно мигрантите, транзитирале кон западните земји, или пак на свое барање се вратени во Грција. Условите за живот во Центарот се добри, доколку условите за живот во транзитен центар и камп за бегалци би можеле да се наречат така. Има доволно сместувачки капацитети, образовни и детски катчиња, соодветни санитарни чворови и услови за хигиена, кујни и трпезарии, како и религиозни капацитети (таканаречена прерарија).

Во кујната, поразговаравме со волонтерите што се грижат овие луѓе да добијат 3 топли оброци на ден, засебно од пакетите храна што им се обезбедени. Ни кажаа дека, поради намалениот број на бегалци и мигранти, многу често храната што се готви е во договор, односно по желба на луѓето што живеат тука. Набавени се и регионални храни и зачини, за да се доближи вкусот на дома. Ваквите, навидум мали нешта, ги радуваат овие луѓе.

Медицинските потреби, од отварањето на Центарот па до сега, се секогаш исполнети навреме. Здравствената состојба на луѓето што транзитирале, и кои што во моментот живеат тука е добра. Во детското катче дури имаше и коментар дека немало ниту вошки ниту епидемија на сипаници, што се многу чести појави во вакви установи, т.е. кампови и транзитни центри. Разговарајќи во волонтерите на УНИЦЕФ во детското катче, дознавме малку повеќе за состојбата на децата во Центарот. Конфликтот, а и целиот процес на транзит има најмногу влијание на нив и многу често траумите што ги имаат преживеано оставаат долгорочни последици. Сепак, пристапот на волонтерите е индивидуализиран, и како што можевме да видиме, внимателно се однесуваа со секое дете и ги вклучуваа малечките во активности. Децата беа навистина љубопитни и да се запознаат со нас, па и ние си поигравме малку со нив. Девојките од УНИЦЕФ ни раскажаа за различните начини на едукација, социјално инволвирање на децата, како и некои шеги и анегдоти од нивното работење. Нам впечаток најмногу ни остави приказната за бебето Иван, родено во Центарот. „Имавме многу Ивани, волонтерки што се викаа Ивана па решија да го крстат по нас!“ низ насмевки раскажуваа волонтерите.

Впечаток ни остави и 4 годишната Рано, чии што родители загинале во Сирија и во транзитниот центар пристигнала со својата тетка. Таа во моментот е сосема сама во Винојуг, бидејќи тетка и се вратила во Грција, но бидејќи не е нејзин старател, не и било дозволено да ја мине границата со нејзината внука. За Рано во моментот се грижат волонтерите во кампот, и најверојатно ќе биде трансферирана во една од безбедните куќи во Скопје, со старател од Министерството за Труд и Социјала. Иако поради јазичната бариера не можевме да поразговараме со Рано, нејзината насмевка кога и се доближивме буквално не стопи.

Иако чувството на морничава неизвесност не следеше уште од преминот на безбедностите порти на влезот на кампот, со последниот чекор таа неизвесност некако ни направи грукти во грлата. Изолирани луѓе, на туѓо парче земја, тргнати во подобар живот, што и да значи тој подобар живот за нив.

Обично големите градови, мегаполисите се сметаат за места кои што им овозможуваат на луѓето да сонуваат за големи цели или желби. Сепак, најголемите и најискрените желби и соништа, желби и соништа за подобар живот, основни услови, безбедност и почит кон основните човекови права, се сонуваат во ваквите транзитни центри и бегалски кампови.

Подготвиле: Јована Перовска и Маида Амети

